

Het was stil aan de overkant. Laat verzet Patiëntenfederatie Nederland tegen wetsontwerp zorgfraude

Stil, muisstil was het bij de PatiëntenFederatie Nederland na het bekend worden dat het ministerie van VWS met een nieuw wetsontwerp het medisch beroepsgeheim op grote schaal wil opdoeken. Het betreft de [Wet bevordering samenwerking en rechtmatige zorg](#). Op 26 juli 2018 [publiceerde de website Medisch Contact](#) het eerste bericht over dit wetsontwerp van VWS. Daarna volgden snel [meerdere publicaties \(B, C\)](#), gewijd aan de inhoud en de verregaande consequenties van het wetsontwerp. De medische wereld reageerde op de social media zeer verontrust. Van de Patiëntenfederatie zou je verwachten dat die direct opkomt voor welke aantasting dan ook van het medisch beroepsgeheim. Niets is minder waar. De Patiëntenfederatie Nederland reageerde pas op 8 augustus 2018 met een zeer beperkt Twitter-bericht. Die reactie gaf helaas ook aan dat men de stukken niet, dan wel niet goed gelezen had. Gedurende bijna een week werd ze op Twitter dagelijks aangesproken op het niet adequaat reageren. Pas op 13 augustus 2018 kwam de federatie met een bericht op Twitter, en [ook op de eigen website](#), waaruit bleek dat men het wetsontwerp en de memorie van Toelichting nauwkeurig gelezen had.

Geen benul

Na aandringen van diverse kanten op Twitter kwam de Patiëntenfederatie bijna een week na de commotie over het wetsontwerp met [een bericht op Twitter](#), maar niet op haar eigen website. Het bericht luidde:

“Reactie op wetsontwerp #zorgfraude. We weten via onderzoek dat patiënten begrip hebben voor dossieronderzoek tegen fraude. Wij vinden dat dit altijd bij de patiënt van wie het dossier wordt bekeken, vooraf gemeld moet worden. In 2016 zeiden we dit: <https://www.patiëntenfederatie.nl/nieuws/patiënten>”

Deze reactie was veelzeggend, want hij betekende dat de Patiëntenfederatie geen benul had van het wetsontwerp en de bijbehorende Memorie van Toelichting. Ze had die helemaal niet of niet goed gelezen. In hoofdstuk 5, 3e alinea, “Zoals hierboven.....berust” staat namelijk dat de minister helemaal niet van plan is toestemming van de patiënt te vragen voor het inzien van het medische dossier bij het vermoeden van zorgfraude, omdat hij de patiënt op voorhand medeplichtig dan wel hoofddader acht.

Inzicht

De reactie op Twitter op 13 augustus 2018 laat zien dat de federatie nauwkeuriger het wetsontwerp bestudeerd heeft. Ze schrijft:

“Nieuw [#wetsvoorstel](#) houdt te weinig rekening met [#privacy](#) patiënt. Het gaat in het wetsvoorstel niet alleen over duidelijk geconstateerde [#fraude](#), maar ook over opgemerkte eerste signalen van fraude. Hierin schuilt een risico: <https://www.patiëntenfederatie.nl/nieuws/nieuw-> “

[Op de eigen website](#) gaat de federatie uitgebreider in op het wetsontwerp en geeft nu eindelijk kritisch commentaar. Men benadrukt de noodzaak zorgfraude te bestrijden, maar heeft wel twijfels bij het wetsvoorstel voor de aanpak van zorgfraude dat nu voorligt. Zij vraagt zich af of het wetsvoorstel de

privacy van patiënten voldoende beschermt. Men vindt dat in het huidige wetsvoorstel wordt te makkelijk ruimte gegeven om in het dossier te kijken. De Patiëntenfederatie steunt de artsorganisatie KNMG in haar standpunt dat het medisch beroepsgeheim en het maatschappelijk belang onvoldoende worden beschermd in dit wetsontwerp.

Niet eens

Ook is de federatie het niet eens met de opmerking in de Memorie van Toelichting dat toestemming vragen aan de patiënt op voorhand niet zinnig zou zijn. Tevens acht ze het niet gewenst t.a.v. de privacy als de zonder toestemming van de patiënt vergaarde medische informatie ook gebruikt zou worden voor het produceren van trendoverzichten en het informeren van andere instanties hierover.

Spagaat

Ondanks de duidelijk bezwaren reageert de Patiëntenfederatie Nederland toch halfhartig. Aan de ene kant wijst ze een aantal zaken af en vraagt men zich hardop af of dit wetsontwerp wel de manier is om zorgfraude te bestrijden. Men stelt ook hardop de vraag of er geen minder vergaande alternatieven voorhanden zijn. Die zijn er zeker wel in de vorm van de pool van Onafhankelijke Deskundige Adviseurs(ODA'S) die de KNMG al in 2016 in het leven riep. Aan de andere kant spreekt men er toch over dat de reikwijdte van het wetsontwerp versmald zou dienen te worden.

Als je zo redeneert dan geef je toch een signaal af dat het wetsontwerp met wat aanpassingen mogelijk wel salonfähig te maken is. Uit dat soort signalen blijkt toch wel dat de federatie door de vele miljoenen die zij van het ministerie van VWS jaarlijks ontvangt toch wel in een spagaat zit. Dit wetsontwerp vereist een duidelijke stellingname omdat je ook als patiënten-vertegenwoordiging de aantasting van het medisch beroepsgeheim door dit wetsontwerp te vuur en te zwaard dient te bestrijden.

W.J. Jongejan, 14 augustus 2018